

Lennart Karlsson 1933-2014 *in memoriam*

Med stor sorg har redaktionen mottagit beskedet att Lennart Karlsson lämnat det jordiska. Det känns på något vis otroligt. Han om någon verkade, med sin atletiska kroppsbyggnad, sin envishet och energi som en av ICO:s stadigaste stöttepelare. En lika odödlig som orubblig klippa från Klippan. Vi sörjer den trygge, praktiske, bibelsprängde, skarpsinte och stundom ganska bitske göingen, som alltid försåg den ikonografiska diskussionen med nytt bränsle, som älskade att sticka hål på teoretiska bubblor, och som med sitt snillrika och målande språk kunde beskriva och skämta om högt som lågt. Lennart var stadig medlem i ICO-redaktionen från 1979 till 1996, dvs. under de år den befann sig i Stockholm. I samband med att tidskriften 1979 började ges ut i Stockholm, formgav Lennart det nya omslaget, som sedan dess avslutit ICO och som nu också följer med in i den nya eran på internet.

Lennart inledde sina akademiska studier 1953 med en estetisk utbildning vid

Konstfack (Teckningslärarinstitutet vid dåv. Konstfackskolan). Men efter ett antal år som teckningslärare sadlade han om till konstvetenskap, disputerade och blev senare docent i detta ämne. Under tjugo år verkade han som intendent och medeltidspecialist vid Historiska Museet i Stockholm; under en period under 1990-talet vikarierade han vid Konstvetenskapliga institutionen vid Stockholms universitet.

Avhandlingen *Romansk träornamentik i Sverige* (1976) visade vad som allt framgent skulle känneteckna Lennarts forskning: stora projekt, genomförda med hart när otrolig envishet, uthållighet och noggrannhet. Hans stora tvåbandsverk *Medieval Ironwork in Sweden* (1988) möjliggjordes genom många års inventering av det medeltida järnsmidet – främst företrätt av smidesbeslag på kyrkdörrar – och resulterade i en i det närmaste heltäckande redovisning av materialet, inklusive genomgång av järnsmidets förutsättningar, motivgrupper, teknik vad gäller både järn och trä, och

parallellfenomen i norra Europa. Bildmaterialet är rikt och instruktivt, något som naturligtvis också kännetecknar Lennarts övriga publikationer, t.ex. *Kretsen kring Haaken Gulleon* (2005), *Bilden av Maria* (2009) och *Ecce Homo. Om passionsdramat i svensk medeltidskonst* (2013).

Under sina fältarbeten noterade och dokumenterade och inte minst fotograferade Lennart. Hans ypperliga fotografier har genom åren inte bara illustrerat de egna publikationerna utan också otaliga kollegers. Efter sig har han nu lämnat en vidunderligt rik och vacker fotografisk skatt av omätligt vetenskapligt värde, ackumulerad under decenniernas strapatsrikt kuskande i en gammal volkswagensbuss fullastad med avancerad fotoapparat (19,000 bilder som är

Foto Bengt A. Lundberg

tillgängliga på medeltidbild.historiska.se/medeltidbild). Se bara hans senaste publikation: *Ecce Homo!* Inte minst genom sådana fotografier kommer hans ande länge att sväva över de ikonografiska kongregationerna, där många nu efter varje föredrag kommer att sakna hans: "Ja, ja, ja, men hur förklarar du att ...." eller "Hördu, har du tänkt på ..." Och så vidare, på sin långsamma, karakteristiska, endast lätt stockholmsanlupna göingeskånska.

Lennart har på flera sätt eftertryckligt skrivit in sig i den svenska konsthistorien och belönades välförtjänt med Svenska Fornminnesföreningens Montelius-medalj i december 2012.

Annette Landen och Lars Berggren